

[Albertsen.]

De mennesker, der i særlig grad rammes af denne nedslidning – hvilket giver sig udslag dels i andragender om førtidspension, dels, når mulighederne aldersmæssigt er til stede, i andragender om invalidepension – er i første række de ufaglærte arbejdere. Man skønner på baggrund af det undersøgelsesmateriale, man har, at det er ca. 45 pct. af dem. 30 pct. er selvstændige erhvervsdrivende, og 16 pct. er faglærte arbejdere. De tilbageværende procent fordeler sig over en lang række grupper. Det vil sige, det er mennesker, som i forvejen har været udsat for et hårdt pres, og som kommer ud i arbejdsløshed – ofte med et nedbrudt helbred samtidig.

Jeg synes, at forslaget er tiltalende og rigtigt, men jeg skal ikke lægge skjul på, at det selvfølgelig kun kan ses som et beskedent led i den pensionsreform, som vi under alle omstændigheder må få. Det er jo også en del af det materiale, som pensionsreformudvalget har beskæftiget sig med. Jeg ser gerne, at vi inden længe får mulighed for at drøfte spørgsmålet om delpension, og jeg vil i og for sig gerne give udtryk for forventning om, at arbejdsmarkedets parter vil stille sig forstående heroverfor.

Vi har fået et materiale fra Specialarbejderforbundet i Danmark, der i høj grad begrunder initiativet på dette felt. Vi har for nylig fået resultatet af en anden undersøgelse fra Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund. Alt sammen noget, der lægger op til at se på disse problemer med lidt andre øjne.

Forslaget må ses i lyset af den alvorlige beskæftigelsessituation, vi stadig væk har, men det må også ses i lyset af de akutte og vedvarende problemer, mange af de mennesker, vi her taler om, er inde i. Vi ved, at en delpension er vedtaget i Sverige, og erfaringerne derfra må vi i høj grad interesseret følge med i og muligvis blive inspireret af. Nogle stykker af os havde for nylig lejlighed til at drøfte disse ting med den svenske socialminister, og jeg tror, at de oplysninger, vi fik, i høj grad kan virke befordrende på en større forståelse heroverfor.

Jeg skal kort anbefale lovforslaget, idet jeg forudsætter, at vi får lejlighed til at drøfte det videre i socialudvalget. Socialdemokratiets holdning hertil er positiv, og vi regner med, at det er et godt led i det forlig, som andre måske har været mere kritiske over for. Jeg hå-

ber, der på dette felt vil være større forståelse, end der måske har været for andre punkter af forliget. Jeg anbefaler.

Anna Dorith Skriver (V):

Da venstres ordfører, hr. Peter Holst, er forhindret i at være til stede, vil jeg knytte nogle bemærkninger til lovforslaget.

Ældre arbejdere og lønmodtagere har et stadigt voksende beskæftigelsesproblem, og deres genplaceringschancer er ofte små. Selvstændige erhvervsdrivende rationaliseres ud af samfundsudviklingen og har svært ved at finde ny beskæftigelse.

I betænkning nr. 755 er nævnt 3 permanente løsninger, man kunne tænke sig. Der er nævnt varig kontanthjælp ifølge bistandsloven, udvidet adgang til invalidepension efter socialt bedømmelsesgrundlag og mulighed for, at flere årgange kan få førtidspension, også efter et socialt kriterium, Ministeren har valgt den tredje mulighed som en slags eksperiment.

Man må nok have lov at sige, at pensionsalder og pensionsforudsætninger er vanskelige at eksperimentere med. Venstre synes, at det er et ganske drastisk skridt at tage; det minder en om, at det er en ung socialminister, vi har. De fleste 55-årige føler sig vel, om end ikke i deres bedste alder, så noget i retning af det, og da lovforslaget jo udtrykkeligt ikke handler om mennesker med svigtende helbred, men udelukkende tager sociale hensyn, er vi ganske skeptiske over for, om dette lovforslag er løsningen på problemet.

Det er derimod helt sikkert, at det ville være godt, hvis myndighederne i højere grad var opmærksomme på og tilbøjelige til at bruge social indikation efter den gældende lov om førtidspension fra 60 års alderen, og derfor må vi mene, at lovforslagets afsmittende virkning måske vil være den mest betydningsfulde. Den virkning kunne dog måske opnås på en mere hensigtsmæssig måde.

Venstre er klar over problemets størrelse og vil med god vilje gå ind i arbejdet med at løse det, men vi undrer os lidt over tidspunktet for fremsættelsen, fordi ministeren har bebudet, at vi skulle i gang med en samlet pensionsreform i denne samling. Vi føler, det vil være meget vanskeligt at arbejde med en sådan reform, hvis den skal stykkes ud i småbidder, og vi vil opfordre ministeren til at lade os vurdere sagen i sammenhæng.